

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ У ВНЗ В
КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ**

**INNOVATIVE TEACHING METHODS OF FOREIGN LANGUAGES IN UNIVERSITIES
IN THE CONTEXT OF HUMANISTIC ORIENTATION STUDY**

PROCESS

К. Рябова

*Викладач кафедри англійської мови технічного спрямування,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут»*

Abstract. The conference paper deals with innovative methods of studying foreign languages in universities. The participation of teacher in lessons, achievements of communication`s competence in learning foreign languages and different approaches are considered. The principles method of cooperation is selected. Also the benefit of interactive learning is determined.

Основним засобом людського спілкування є мова, а в багатомовному просторі - декілька мов. Ось чому вивчення іноземних мов набуває особливого статусу в нашій країні.

Формується характерна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу, його наближення до реального процесу спілкування. Отже, методичним змістом сучасного уроку іноземної мови має бути - комунікативність.

У процесі навчання за комунікативним методом студенти набувають комунікативної компетенції - здатності користуватись мовою залежно від конкретної ситуації. Вони навчаються комунікації у процесі самої комунікації. Відповідно, усі вправи та завдання повинні бути комунікативно виправданими дефіцитом інформації, вибором та реакцією (information gap, choice, feedback). Найважливішою характеристикою комунікативного підходу є використання автентичних матеріалів, тобто таких, які реально використовуються носіями мови. Мовленнєва взаємодія студентів інколи, хоч і далеко не завжди, проходить за співучастю викладача в найрізноманітніших формах: парах, тріадах, невеликих групах, з усією групою. З самого початку студенти оволодівають усіма чотирма видами мовленнєвої діяльності на понад фразовому і текстовому рівнях при обмеженому використанні рідної мови.

Об'єктом оцінки є не тільки правильність, але й швидкість усного мовлення та читання.

Для досягнення комунікативної компетенції - комунікативних вмінь, сформованих на основі мовних знань, навичок і вмінь - викладач іноземної мови використовує новітні методи навчання, що поєднують комунікативні та пізнавальні цілі. Інноваційні методи навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її резервних можливостей і творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного поліпшення навчального процесу у вищих навчальних закладах. Основними принципами сучасних методів є: рух від цілого до окремого, орієнтація занять на студента (learner-centered lessons), цілеспрямованість та змістовність занять, їх спрямованість на досягнення соціальної взаємодії при наявності віри у викладача в успіх своїх студентів, інтеграція мови та засвоєння її за допомогою знань з інших галузей наук. Існують різні варіанти цього напрямку в сучасній методиці, які мають різні назви - «Whole Language Content Approach», «Cognitive Approach», «Content-Based ESL Program», «Cognitive Academic Language Approach», «Co-operative Learning», «Interactive training» [3].

Інтерактивний метод надає можливість вирішити комунікативно - пізнавальні задачі засобами іншомовного спілкування. Категорію «інтерактивне навчання» можна визначити як: а) взаємодію вчителя і студента в процесі спілкування; б) навчання з метою вирішення лінгвістичних і комунікативних завдань. Інтерактивна діяльність включає організацію і розвиток діалогічного мовлення, спрямованих на взаєморозуміння, взаємодію, вирішення проблем, важливих для кожного із учасників навчального процесу.

В системі інтерактивного навчання виділяють такі основні принципи методики співробітництва: 1) позитивна взаємозалежність - група досягає успіху за умови гарного виконання завдань кожним студентом; 2) індивідуальна відповідальність - працюючи в групі, кожен студент виконує своє завдання, відмінне від інших; 3) однакова участь - кожному студенту надається однаковий за обсягом час для ведення бесіди або завершення завдання; 4) одночасна взаємодія - коли всі студенти залучені до роботи [4].

В процесі спілкування студенти навчаються: 1) вирішувати складні задачі на основі аналізу обставин і відповідної інформації; 2) висловлювати альтернативні

думки; 3) приймати виважені рішення; 4) спілкування з різними людьми; приймати участь у дискусіях.

Слід зазначити, що всі вищезгадані форми інтерактивного навчання ефективні в тому випадку, якщо поставлена проблема попередньо обговорювалась на заняттях і студенти мають певний досвід і думки, набуті раніше в процесі навчання.

Викладач також має враховувати той факт, що теми для обговорення не повинні мати обмежений характер. Однією з особливостей інтерактивних форм навчання є те, що вони мотивують студента не лише висловлювати власну точку зору, але й змінювати її під аргументованим впливом партнерів у процесі спілкування.

Серед визначених переваг інтерактивного навчання слід виділити наступні: 1) встановлення дружньої атмосфери і взаємозв'язків між учасниками спілкування; 2) студенти мають можливість бути більш незалежними і впевненими в собі; 3) викладач заохочує студентів до співпраці, підбадьорює їх, вони не бояться робити помилки; 4) студенти отримують можливість подолати страх перед мовним бар'єром; 5) викладач не домінує; 6) кожен студент залучений до роботи; має певне завдання; 7) слабкі студенти можуть отримати допомогу від більш сильних; 8) студенти можуть використовувати свої знання і досвід, набутий раніше.

Таким чином, новітні методи навчання іноземних мов сприяють одноразовому вирішенню проблем комунікативного, пізнавального та виховного характеру: розвивати уміння і навички спілкування, встановити емоційний контакт із студентами, навчити їх працювати в команді, зважати на думки і висловлювання інших. Як показує попередній досвід, використання зазначених методів навчання знімає нервову напругу студентів, змінює форми діяльності, привертає увагу до основних питань уроку.

Унаслідок цього, саме вивчення і застосування на практиці інноваційних методологічних підходів надають викладачам іноземної мови впровадити та удосконалити нові методи роботи, підвищити ефективність навчального процесу і рівень знань студентів. Нове бачення освіти має на меті створення мотиваційного середовища для студентів у процесі вивчення іноземних мов.

Література:

1. Кашлев С.С. Технология интерактивного обучения. - Минск, Белорусский Верасень, 2005. - № 1 (34).

2. Фомина Т.Н., Зеленова Т.Г. Инновационные технологии преподавания иностранных языков в неязыковом ВУЗе - Ярославский педагогический вестник, 2003.-№1.
3. Фефилов А.И. Использование новейших технологий в обучении иностранным языкам. Электронная конференция Энит-2000, Ульяновск, Россия, 2000.- 17-19 мая.
4. Stern H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching. - Oxford: Oxford University Press, 1983, - 243 p.